

[Poul Dam.]

må gøre naturlige for os. Der foregår i øjeblikket mange forsøg på planlægning. På adskillige områder har ministerierne og andre institutioner nedsat planlægningsudvalg, planlægningsråd o. s. v., men man bliver i al sin glæde over det arbejde, der her udføres, af og til noget bekymret over et spørgsmål: er denne planlægning i tilstrækkelig grad koordineret? Det virkede forholdsvis stærkt på mig, da jeg i den samling aktstykker om zoneplanen, som forleden blev omdelt til tingets medlemmer, så, at en række institutioner ikke havde nogle bemærkninger at gøre, ikke havde nogle særlige tanker med hensyn til det, som zoneplanen havde indholdt.

Det synes mange steder, som om der mangler nogle generelle målsætninger. Det gælder på mange måder inden for undervisningen, og det gælder for andre områder. Er de målsætninger, man arbejder med på de enkelte områder, nogle specielle målsætninger, der er sat op af eksperter eller af særligt interesserede, eller er det nogle generelle målsætninger, der vedrører samfundet som helhed? Der er her utvivlsomt et dilemma for mange af de specialister, der arbejder med sagerne. Mange af dem kunne sikkert ønske sig, at deres arbejde skulle sættes ind i en sammenhæng, hvor der var en klar, fælles målsætning.

Men det er jo også folkestyrets dilemma. Det er det f. eks., og måske i ganske særlig grad, når det drejer sig om hele undervisningsområdet. Man er her henvist til en række specialisters målsætninger; men i hvor høj grad har man arbejdet med en fælles undervisningsmålsætning? Den højtærede undervisningsminister sagde i en sidebemærkning noget om, at det var trist, at mange forældre ikke synes at have opdaget det værdifulde, som efterskoler og højskoler kunne give de unge, og det kan vel udvides til at sige, at man kun i begrænset udstrækning virkelig har gennemdrøftet spørgsmålet om balancen mellem almen og faglig uddannelse i det fremtidige uddannelsessystem og i det fremtidige samfund. Tænker man i tilstrækkelig grad på, hvor meget den almene uddannelse vil komme til at betyde i dette fremtidige samfund?

Jeg tror, det er vigtigt, at man prøver

at tænke i flere tidsmæssige planer, at man ikke alene arbejder med de aktuelle problemer og planlægger for de nærmeste år, men at man også prøver en virkelig langsigtet planlægning, og at man i dette arbejde i højere grad får inddraget folketinget. Jeg kunne tænke mig, at en lang række af de opgaver, som man sidder med i de enkelte ministerier, herunder også i undervisningsministeriet, kunne drage gavn af, at man til de faste udvalg, som folketinget allerede har og forhåbentlig vil få, fik føjet et folketingets planlægningsudvalg, et udvalg med den ganske klare, men også ganske brede arbejdsopgave at drøfte planlægningen af samfundet på lang sigt, at følge, hvad der sker i samfundet, følge de prognoser, som samfundsforskerne opstiller, ved hjælp af sociologisk sagkundskab og anden sagkundskab at få et overblik over, hvad der sker, og hvad vi kan regne med der vil ske og vil være af opgaver om 20-30 år. Hvis noget sådant kunne gøres, hvis vi kunne få opstillet et sådant system af målsætninger, tror jeg det ville være overordentlig værdifuldt for det arbejde, der også udføres på kortere sigt, og det er meget vigtigt, at der her sker et udstrakt samarbejde mellem eksperter på uddannelsens og alle andre områder og de folkevalgte repræsentanter.

(Kort bemærkning).

Thestrup: Det ærede medlem hr. Helveg Petersen var betænkelig ved mine udtalelser om højskolerne og forskningen. Jeg vil bede det ærede medlem om at læse disse udtalelser i deres sammenhæng. Jeg sagde, at vi ikke var tilbøjelige til at se med den fornødne kritik på områder, der i befolkningen havde en vis popularitet, og jeg nævnte her højskolerne. Det, jeg først og fremmest ville sige, var, at vi ikke ved vor gennemgang af finanslovsforslaget må betragte nogle bestemte områder som hellige køer, der ikke under nogen omstændigheder må røres. Jeg sagde, at det var med rette, befolkningen i Danmark holdt af sine højskoler, og det mener jeg; men derfor skulle der vel ikke være noget til hinder for at se på, om der alligevel ikke i de bidrag, der bliver ydet til højskolerne, og i den støtte, højskolerne får, kunne findes noget at rette. Noget lignende gælder for mine udtalel-